

Biologický screening lokality Dětrichov u Frýdlantu ID 124

LIST OPATŘENÍ

ID: 124

Název opatření:

Suchý poldr/VN - KU Dětrichov u Frýdlantu

Skupina opatření:

poldr/VN

Ochrana před:

říčními a přívalovými povodněmi

Ochráněné obce/objekty:

Dětrichov, Heřmanice

Lokalizace:

Přítok Olešky ze Špičáku

Stručný popis opatření:

Ochranu intravilánu Dětrichov a Heřmanice je možno řešit výstavbou jedné (či více) suché nebo vodní nádrže. Ta bude situována v katastru obce Frýdlant. Zamýšlené opatření na Přítoku Olešky ze Špičáku bude sloužit k zachycení části objemu povodňové vlny a její transformaci.

Parametry opatření:

charakteristika nádrže

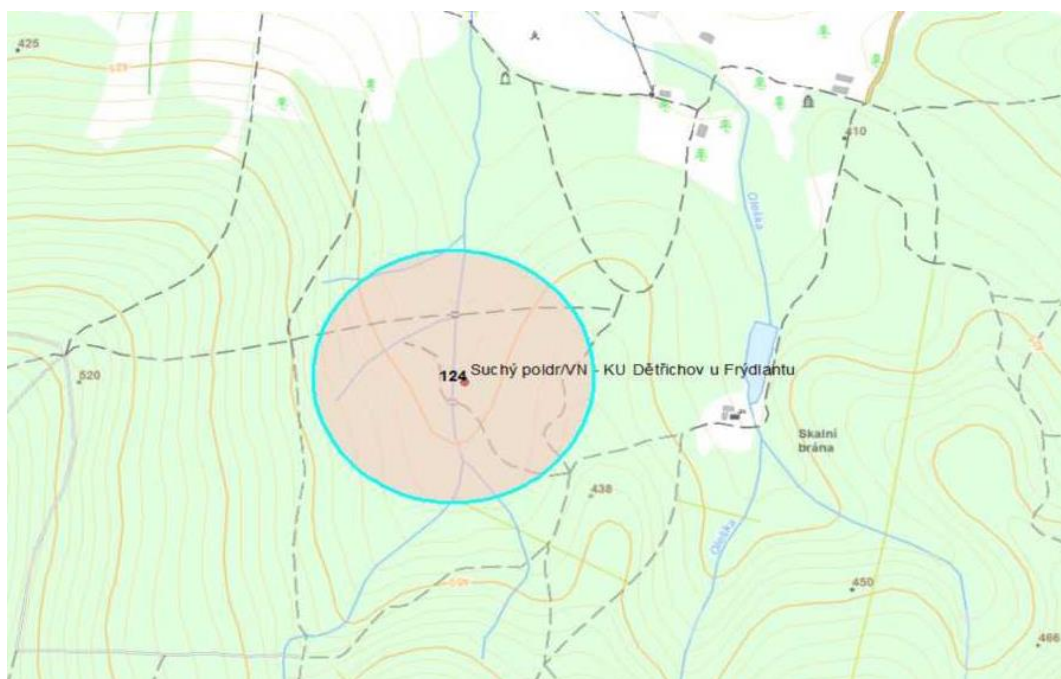
retenční objem: 27 079.66 m³

plocha: 9 881.1 m²

kóta koruny: 422.5m

délka koruny: 96m

výška hráze: 7.5m

Obrázek 1 Lokalizace opatření ID 124

Výsledky biologického průzkumu

přírodní poměry zájmového území:

Ramenský mokřad		© AOPK ČR, 2014
nebyl nalezen žádný záznam		

Geomorfologické členění		© Demek J. et al., 2006
1	Soustava	Krkonošsko-jesenická soustava
	Podcelek	Jizerská hornatina
	Celek	Jizerské hory
	Okresk	Albrechtická vrchovina

Karologické členění - základní		©
1	Karologická soustava	Českomoravská krasová a pseudokrasová území
	Karologický celek	Krasová a pseudokrasová území Sudet
	Karologická jednotka	Krasová a pseudokrasová území Západních Sudet

Karologické členění - kras		© Hromas J. a kol., 2009
1	Krasová oblast	
	Krasová skupina	
	Regionální kód JESO	

Karologické členění - pseudokras		©
1	Geomorfologický celek	Jizerské hory
	Geomorfologický podcelek	Jizerská hornatina
	Geomorfologický okresk	Albrechtická vrchovina
	Regionální kód JESO	P162392I

Biogeografické členění - blochora		© Culek M. et al., 2005
1	Blochora	4SS
	Název	Svahy na kyselých metamorfitech 4. v.s.

Biogeografické členění - bioregion		© Culek M. et al., 2005
1	Kód	1.67
	Název	Jizerskohorský

Biogeografické členění - podprovincie		© Culek M. et al., 2005
1	Kód	1
	Název	hercynská

Klimatická oblast		© Quitt, 1971
1	Kód	MT7
	Název	Mírně teplá oblast

Přírodní lesní oblast		© ÚHUL, 2015
1	Kód	21
	Název	Jizerské hory a Ještěd

Obrázek 2 Základní údaje o přírodních poměrech zdroj: <http://webgis.nature.cz/>

Území spadá do Jizerskohorského bioregionu. Bioregion Bioregion se nachází na severní hranici Čech, menší částí leží v Polsku. Na severním okraji se prakticky shoduje s vymezením geomorfologického celku Jizerské hory, jižní část zabírá i nejvyšší partie celku Ještědsko-kozákovský hřbet. Plocha bioregionu v České republice je 510 km².

Bioregion zabírá hornatinu na žule a krystalických břidlicích s vápenci (Ještěd). Bioregion je značně heterogenní, zahrnuje hercynskou biotu vyšších mezických až horských poloh západních Sudet, s řadou arkoalpinských prvků, které mají souvislost s rozšířením v dalších pohořích sudetské soustavy. V bioregionu se vyskytuje biota 5., jedlovo-bukového až 7., smrkového stupně, na okrajích a hlavně na Ještědu i 4., bukového stupně. Potenciální vegetace je řazena do acidofilních horských bučin a smrčín, podmáčených smrčín a vrchovišť. Strmé okrajové svahy náleží do jedlin a bučin. Netypická část bioregionu zahrnuje nižší samostatné kopce a hřbety na jihu a západě bioregionu (včetně Ještědského hřbetu), tvořené

převážně metamorfity. V těchto partiích chybí typické vrcholové plošiny a na ně vázaná společenstva, dominují na nich (s výjimkou vrcholu Ještědu) prakticky pouze bučiny. Smrčiny jsou dnes převážně zničeny imisemi, bučiny na severním svahu jsou však nejrozsáhlejší v Čechách a s bučinami na Ještědu i velmi cenné. Rašeliniště jsou též převážně zachovaná. Nelesní půdu kryjí louky a pastviny.

Dle Quitta leží nižší části Jizerských hor v mírně teplé oblasti MT 4 a MT 7, vyšší části v chladné oblasti CH 7, plošiny v Jizerských horách v CH 6 a vrcholy v CH 4, která je v ČR nejchladnější.

Jizerské hory se vyznačují chladným a mimořádně vlhkým podnebím: Bedřichov a Desná 4,4°C a srážky 1373 mm, resp. 1312 mm! Na Jizerce dosahují srážky 1476 mm a odhadují se i hodnoty daleko vyšší. Jižní okraje mají asi 1000 mm srážek, ještědské pohoří je nižší, teplejší a sušší, zejména na jižním svahu, kde v Jablonném srážkové úhrny jsou jen 699 mm a ve Světlé 811 mm, zatímco na severním svahu v Horním Hanychově dosahují 983 mm.

Obě pohoří leží na návětrné hraně Sudet, jihozápadní svahy Ještědu jsou již ovlivněny mnohem sušší oblastí vnitřních Čech.

Hydrologie:

Oleška je vodní tok v Libereckém kraji. Pramení na západní straně Stržového vrchu (710 m n. m.), odkud odtéká severním směrem až k nádrži nalézající se severovýchodně od lovecké chaty Lesů České republiky (Frýdlant, čp. 3164).[1] Za ní pokračuje stále severním směrem. Jakmile se tok dostane z lesů pokrývajících Jizerské hory, stočí se k severozápadu a teče až k silnici III/2901, před níž se stočí západním směrem a sleduje tuto komunikaci až na její křižovatku se silnicí I/13. Zde se stáčí k jihozápadu a po zhruba 740 metrech tuto silnici první třídy podchází a vstupuje tak do obce Dětrichov na její východní straně. V obci přibližně sleduje průběh silnice III/03513 a spolu s ní Dětrichov opouští na jeho jihozápadním konci. Následně stále tok potoka lemuje silnici a prochází tak společně Kristiánovem i obec Heřmanice, v níž potok během povodní v roce 2010 napáchal velké škody. V blízkosti státních hranic se do Olešky levostranně vlévá Heřmanický potok. Následně poblíž bývalé železniční stanice v Heřmanicích překračuje česko–polskou státní hranici.

potenciální a současný stav krajiny:

Potenciální přirozenou vegetaci bioregionu tvoří v nižších polohách bučiny asociací Dentario enneaphylli-Fagetum a Festuco-Fagetum a jedliny (*Luzulo pilosae-Abietetum*), ve vyšších polohách přecházející do horských klenových bučin asociace Aceri-Fagetum, které na bazaltovém Bukovci vystupují až do vrcholových partií. Místy se vyskytují i acidofilní horské bučiny (*Calamagrostio villosae-Fagetum*). Pro prudké svahy jsou typické suťové lesy (*Mercuriali-Fraxinetum*, *Arunco-Aceretum* a *Lunario-Aceretum*), na krystalických vápencích přecházející až do okroticových bučin (*Cephalanthero-Fagetum*). Kolem vodních toků jsou vyvinuty nivní cenózy (*Carici remotae-Fraxinetum*, *Piceo-Alnetum*).

Přirozenou náhradní vegetací v nižších polohách jsou louky svazu Polygono-Trisetion, které přecházejí na sušších místech do vegetace svazu Violion caninae, na zrašelinělých místech do vegetace svazu Caricion fuscae.

Květena má charakter hercynské flóry montánních poloh, zejména na rašeliništích však najdeme celou řadu exklávních prvků. Ve skladbě flóry se objevuje celá řada typických horských druhů, např. mléčivec alpský (*Cicerbita alpina*), kýchavice zelenokvětá (*Veratrum lobelianum*), pryskyřník platanolistý (*Ranunculus platanifolius*), pcháč různolistý (*Cirsium heterophyllum*) a kyseláč horský (*Acetosa alpestris*), objevují se i druhy, zavlečené při

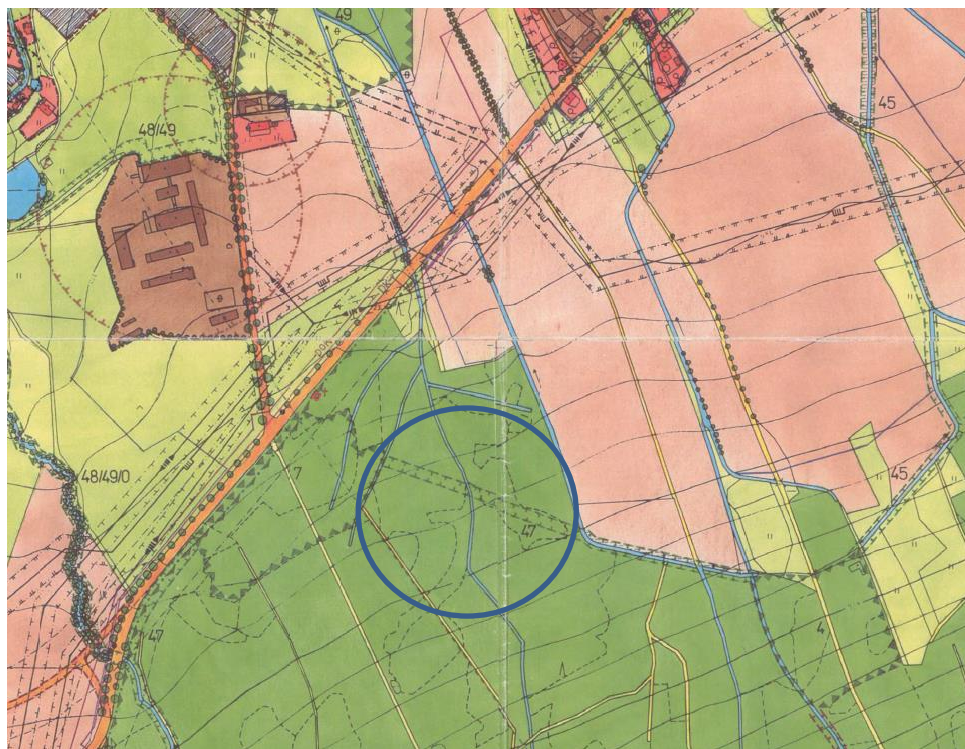
středověké kolonizaci, např. šťovík alpský (*Rumex alpinus*) a všedobr horní (*Imperatoria ostruthium*). Význačným střeoevropským elementem západního migrantu je zvonečník černý (*Phyteuma nigrum*). Nejzápadnějšího bodu areálu zde naopak dosahují vrba slezská (*Salix silesiaca*) a devětsil Kablíkové (*Petasites kablikianus*).

Fauna regionu, hercynského původu, je rozhodujícím způsobem destruována plošným rozpadem lesů v důsledku imisí. Na zachovalých torzech lesů a vrchovišť přežívají její zbytky (kos horský), šíří se druhy odlesněných ploch. Na vápencích v ještědské části regionu je svérázná fauna měkkýšů (vřetenatka šedavá, skelnička karpatská aj.). Tekoucí vody patří do pstruhového pásma.

Významné druhy - Savci: ježek západní (*Erinaceus europaeus*), rejsek horský (*Sorex alpinus*), myšice temnopásá (*Apodemus agrarius*), netopýr pobřežní (*Myotis dasycneme* - mimo období rozmnožování), netopýr severní (*Eptesicus nilssonii*). Ptáci: tetřívka obecná (*Tetrao tetrix*), kos horský (*Turdus torquatus*), lejsek malý (*Ficedula parva*), ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*), čečetka zimní (*Carduelis flammea*). Obojživelníci: čolek horský (*Triturus alpestris*). Plazi: ještěrka živorodá (*Lacerta vivipara*), zmije obecná (*Vipera berus*). Měkkýši: vrásenka pomezní (*Discus ruderatus*), slimáčník horský (*Semilimax kotulae*), blyštivka skleněná (*Perpolita petronella*), vřetenatka mnohozubá (*Laciniaria plicata*), v. šedavá (*Bulgarica cana*), skelnička karpatská (*Vitrea transsylvanica*), žebernatěnka drobná (*Ruthenica filograna*). Hmyz: šídlo rašelinné (*Aeschna subarctica*).

ochrana přírody a krajiny:

Hodnocená lokalita se nachází na území CHKO Jizerské hory a přes lokalitu prochází lokální biokoridor ÚSES.

Obrázek 3 Lokální biokoridor procházející místem záměru poldru (zdroj: MÚ Frýdlant)

Popis lokality:

Poldr je situovaný na přítoku Olešky do lesních hospodářských porostů. Koryto potoka je hustě lemováno břehovým a lesním porostem a je mírně až středně zahloubené (50-80cm pod úroveň terénu).

Obrázek 4 Pohled na lokalitu od Dětfichova

Metodika

Pro vyhodnocení ekologického stavu dané lokality byly využity tyto postupy:

- a) Analýza lokality dle nálezové databáze AOPK ČR
- b) Průzkum lokality minimálně 3 návštěvy v průběhu července 2015
- c) Jiné zdroje informací – literatura, studie, web
- d) Celkové vyhodnocení dané lokality s identifikací významných prvků a případných vlivů dané výstavby na místní rostliny, živočichy a krajinu

Průzkum všech vymezených lokalit byl proveden v červenci a na začátku srpna 2015. Z tohoto důvodu nejsou v některých lokalitách zachyceny kompletní druhy bezobratlých z jarního aspektu, hnízdní společenstva ptáků nebo místa rozmnožování obojživelníků. Nicméně autoři na většině míst nebo v jejich částech působili i v minulých letech a údaje z těchto pozorování do této zprávy zahrnuli.

Vzhledem k termínu zadání byly na každé lokalitě provedeny 1 – 3 návštěvy. Byl zjišťován výskyt všech rostlin, bezobratlých a obratlovců vázaných přímo na lokalitu. Ryby byly sledovány vizuálně a pomocí odlovu sítkou, mihule prohledáváním vhodných míst se sedimenty. Obojživelníci byli zjišťováni prohlížením a prolovem míst vhodných k rozmnožování a při pochůzkách lokalitami. Plazi byli zjišťováni prohlížením míst vhodných ke slunění a při pochůzkách lokalitami. Ptáci byli sledováni vizuálně a akusticky, důraz byl kladen především na druhy vázané na vodní biotop. Savci byli zjišťováni podle pobytových stop. Údaje o obojživelnících, plazech a ptácích byly doplněny známými údaji z minulých let (v případě údajů starších 3 let, jsou uvedeny jen významné a s poznámkou, že údaj je starší).

Nálezová databáze

V nálezové databázi AOPK ČR v lokalitě Dětrichov a okolí bylo nalezeno a evidováno celkem 30 druhů. Z těchto dříve zjištěných druhů patří 4 mezi zákonem chráněné. Jako relevantní významné druhy jsou akceptovatelné nálezy mihule potoční (v roce 2012 bylo při záchranném transferu odloveno cca 10 ex.) střevle potoční (v roce 2012 byly zjištěny stovky ex.) a vydry říční.

botanika

Latinský název	český	rok	§ 395/1992
<i>Urtica dioica</i>	Kopřiva dvoudomá	2001	
<i>Solidago canadensis</i>	zlatobýl kanadský	2001	

motýli

Latinský název	český	rok	§ 395/1992
<i>Thymelicus lineola</i>	soumračník čárečkovaný	2007	
<i>Pieris rapae</i>	Bělásek řepový	2007	
<i>Gonepteryx rhamni</i>	Žlutásek řešetlákový	2007	
<i>Aglais urticae</i>	Babočka kopřivová	2007	
<i>Araschnia levana</i>	Babočka sítkovaná	2007	
<i>Aphantopus hyperanthus</i>	Okáč prosíčkový	2007	
<i>Maniola jurtina</i>	Okáč luční	2007	
<i>Celastrina argiolus</i>	modrásek krušinový	2007	
<i>Lycaena phlaeas</i>	ohniváček černokřídý	2007	
<i>Thymelicus sylvestris</i>	soumračník metlicový	2007	
<i>Ochlodes sylvanus</i>	Soumračník rezavý	2007	
<i>Polyommatus icarus</i>	modrásek jehlicový	2007	
<i>Pieris napi</i>	Bělásek řepkový	2007	

Ryby a kruhoústí

Latinský název	český	rok	§ 395/1992
<i>Phoxinus phoxinus</i>	Střevle potoční	2012	O
<i>Lampetra planeri</i>	mihule potoční	2012	KO

ptáci

Latinský název	český	rok	§ 395/1992
<i>Ciconia ciconia</i>	Čáp bílý	2002	O

savci

Latinský název	český	rok	§ 395/1992
<i>Myocastor coypus</i>	nutrie	2004	
<i>Mustela nivalis</i>	Lasice kolčava.	2006	
<i>Martes martes</i>	kuna lesní	2006	
<i>Sus scrofa</i>	Prase divoké	2006	
<i>Mustela erminea</i>	Lasice hranostaj	2006	
<i>Vulpes vulpes</i>	Liška obecná	2006	
<i>Capreolus capreolus</i>	Srnec obecný	2006	
<i>Mustela putorius</i>	tchoř tmavý	2006	
<i>Erinaceus europaeus</i>	ježek západní	1971	
<i>Lutra lutra</i>	Vydra říční	2005,2011	SO
<i>Martes foina</i>	kuna skalní	2006	
<i>Cervus elaphus</i>	jelen lesní	2006	
<i>Nyctereutes procyonoides</i>	psík mývalovitý	2005	
<i>Dama dama</i>	Daněk evropský	2006	

botanický průzkum,

Vzhledem k umístění opatření (hospodářský les s převahou smrku) zde není předpoklad významného nálezu biotopu nebo chráněného druhu. Z botanického hlediska se nejedná o významnou lokalitu. Tento závěr potvrzují také nálezy v databázi AOPK.

zoologický průzkum,

Na lokalitě byly zjištěny běžné lesní druhy.

Přehled zjištěných druhů na lokalitě ID 124

druh	druh	Vyhl. 395	ČS
strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>		
holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>		
střízlík obecný	<i>Troglodytes troglodytes</i>		
pěvuška modrá	<i>Prunella modularis</i>		
červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>		
drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>		
drozd brávník	<i>Turdus viscivorus</i>		
kos černý	<i>Turdus merula</i>		
pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>		
budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>		
budníček větší	<i>Phylloscopus trochilus</i>		
králíček obecný	<i>Regulus regulus</i>		
králíček ohnivý	<i>Regulus ignicapillus</i>		
sýkora uhelníček	<i>Periparus ater</i>		
šoupálek dlouhoprstý	<i>Certhia familiaris</i>		
sojka obecná	<i>Garrulus glandarius</i>		
pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>		

Hodnocený přítok Olešky, na kterém je umístěn budoucí poldr je využíván k zarybnění Správou CHKO Jizerské hory ve spolupráci s Lesy ČR.

Od roku 2007 až doposud pravidelně podporuje státní podnik Lesy ČR, Správa toků - oblast povodí Labe ze svých prostředků vysazování plůdku místně původního pstruha obecného - potočního do vodních toků v jejich majetkové správě. Na jaře tak každým rokem bývá vysazeno cca 10 000 ks plůdku pstruha obecného - potomstva generačních ryb odlovených ze Smědé, který je distribuován Správou CHKO Jizerské hory do vybraných úseků vodních toků, kde se rybářsky nehospodaří (tzn. nenasazují a neodlovují se zde chovné druhy ryb ani se zde nevyskytují zvláště chráněné druhy vodních živočichů) nebo kde proběhly práce a opravy v korytech vodních toků poškozených po proběhlých povodních. Tímto způsobem byly doposud

vysazeny ryby v povodích vodních toků Smědé, Olešky a v letošním roce i Jeřice.(zdroj AOPK).

Jak je uvedeno v materiálu AOPK patří tento tok mezi takové, kde se nevyskytují zvláště chráněné druhy vodních živočichů.

shrnutí přírodovědného průzkumu,

skupina	Předpokládaný vliv	Komentář
Botanika	NE	Z pohledu zásahu do vegetace není předpoklad většího negativního zásahu do místní vegetace.
Bezobratlí	NE	lokalita je entomologicky druhově velmi chudá
Obratlovci	NE	lokalita je druhově velmi chudá
Zásah do biotopu	NE	Ekologická hodnota současné lokality je průměrná až nízká.

Výstupy: doporučení a opatření

kategorie	komentář
aspekt krajinného rázu	Předpokládané úpravy nebudou mít vliv na aspekty krajinného rázu.
nejvýznamnější předmět ochrany	Vodní tok, který nebyl v minulosti výrazně upravován.
identifikace potřebných hodnocení	Bez požadavků
identifikace povolení z hlediska ochrany přírody a krajiny	<ul style="list-style-type: none"> • § 43 udělení výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích • § 44 zabezpečení závazného stanoviska k některým činnostem ve zvláště chráněných územích • K zásahu do VKP vodní tok, údolní niva a les bude zapotřebí souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody
kompensační opatření	Bez požadavků

Závěrečné resumé:

Plánovaný záměr je v dané lokalitě realizovatelný.

Fotodokumentace

